

SUDRABA AVOTS

Zandas Mūrnieces horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Julgī Staltes apdarē

Dejas iecere radusies, iepazīstoties ar lībiešu dziesmu “Völtō, voltō”, kas vēsta par sudraba avotu, kurā smelties rasu, kurā baltām avim balti jēriņi dzimst, kurā paši saimnieki balti pārtop. Tādi saimnieki dod alu, lai mieži augtu, lai gotiņas vairotos, tādi vairo Jāņa bērnu tiesu gan tiem, kas redzami, gan tiem, kas dvēseļu – putnu ceļā devušies.

Deja pirmo reizi iestudēta Jūrmalas Kultūras centra jauniešu deju kolektīvā “Zālīte” 2015. gada 21. oktobrī un iekļauta 2016. gada Kurzemes vēsturiskā novada deju svētku programmā.

Deja paredzēta 8 dejotāju pāriem.

Dejas horeogrāfisko leksiku veido skrējiena, polkas soļi, soļi ar palēcienu, klupiena solis un dažādas pāru kombinācijas.

Dejas raksturs – enerģiski piepildīts, azartisks.

Deja izpildāma lībiešu tautas tērpā vai cita novada Goda tērpā.

Dejai 10 gājieni, mūzikas materiālam 3 daļas, taktsmērs – 4/4.

Dejas sākumā dejotāji nostājušies, kā redzams 1. zīmējumā – elkoņu satvērienā (meita puisim pie labās rokas), brīvās rokas sānos dūrītēs. Meita deju sāk ar labo, puisis – ar kreiso kāju.

Ievada 4.t. izgaida.

Pirmais gājiens

(I/8 t.)

- 1. – 2.t. 1. – 4. pāra dejotāji ar 1. kustību izdejo no kulisēm un veido līniju skatuves augšpusē, kā parādīts 1. zīmējumā.
- 3. – 4.t. 1. – 4. pāra dejotāji ar 1. kustību dejo uz skatuves priekšpusi (2. zīm.), saglabājot līniju. 4.t. laikā puisis apgriež meitu vienu reizi DCV ap sevi, saglabājot elkoņu satvērienu.
- 5. – 6.t. 1. – 4. pāra dejotāji ar 1. kustību dejo 2. zīmējumā redzamo bultu virzienā. 5. – 8. pāra dejotāji izdejo uz skatuves un veido līniju skatuves augšpusē.
- 7. – 8.t. Visi dejotāji ar 1. kustību nonāk 3.zīmējuma vietās.

Otrais gājiens

(II/ 2 t.)

- 1. – 2.t. Dejotāji 3. zīmējuma vietās satveras slēgtajā satvērienā un dejo 8 klupiena soļus (2. kustība) pretēji DCV, pārīm veicot divus pilnus apgriezienus.

Trešais gājiens.

(III/12.t.)

1. – 2.t. Pāri – pirmais ar otro, piektais ar sesto, septītais ar astoto, trešais ar ceturto – sadod rokas virknītēs (malējiem dejojājiem rokas sānos dūrītēs). Visi izpilda 1. kustību un 2.t. beigās nonāk 4. zīmējuma vietās. Izpildot 1. kustību virknēs, roku kustības ir šādas: 1.t. laikā sadotās rokas tiek vēzētas uz priekšu un, liektas elkoņos, ar delnām tuvinātas pleciem, tad nolaistas lejā, bet 2.t. laikā sadotās rokas tiek šūpotas uz priekšu un atpakaļ – divas reizes.
3. – 4.t. 1., 2., 7., 8. pāris ar 1. kustību turpina virzību DCV līdz romba nākamajai malai (paejot $\frac{1}{4}$ apļa uz priekšu).
3., 4., 5., 6. pāra dejojāji katrs ieliek rokas sānos dūrītēs un ar pretī dejojošo (piemēram, 6. meita ar 3. puisi) ar divām polkām dejo uz priekšu viens otram garām gar labajiem pleciem, bet ar četriem soļiem ar palēcienu dejo at muguriski un veic maiņu gar kreisajiem pleciem, nonākot savās vietās.
5. – 6.t. 1., 2., 7., 8. pāris ar 1. kustību turpina virzību DCV līdz romba nākamajai malai (paejot $\frac{1}{4}$ apļa uz priekšu) un nonāk 5. zīmējuma vietās.
3., 4., 5., 6. pāra dejojāji ar pretī dejojošo (piemēram, 6. meita ar 3. puisi) ar divām polkām dejo uz priekšu viens otram garām gar labajiem pleciem, bet ar četriem soļiem ar palēcienu dejo uz priekšu, līdz nonāk 5. zīmējuma vietās.
7. – 8.t. 5. zīmējuma vietās pāri izpilda tās III gājiens 3. – 4.t. kustības, ko 3. – 6. pāra dejojāji (dejojāju maiņa gar mugurām).
9. – 10.t. Partneri satveras slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām un izpilda 1. kustības 1.t. darbības uz priekšu, veidojot vienu diagonālu līniju ar pretī dejojošajiem, bet 10.t. laikā atkāpjas atkal līdz 5. zīmējuma vietām.
- 11.t. Visi izpilda 1. kustības 1.t. darbības, un pretī stāvošie pāri padejo viens otram garām gar kreisajiem pleciem.
- 12.t. Visi izpilda 1. kustības 2.t. darbības un nonāk 6. zīmējuma vietās.

Ceturtais gājiens.

(II/ 2 t.)

1. – 2.t. Dejojāji 6. zīmējuma vietās slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām dejo 8 klupiena soļus (2. kustība) pretēji DCV, pārīm veicot divus pilnus apgriezienus. Gājiens beigās nonāk 7. zīmējuma vietās, partneri satveras elkoņu satvērienā.

Piektais gājiens.

(I/ 8 t.)

- 1.t. Izpildot 1. kustības 1.t. darbības, dejojāji virzās, kā norādīts ar 7. zīmējuma bultām. Takts beigās nonāk 8. zīmējuma vietās.
- 2.t. Izpildot 1. kustības 2.t. darbības, veic vienu pilnu apgriezienu DCV. Dejojāji veido spārnu slīpajā krustā, puīši sadodas kreiso elkoņu satvērienā.

- 3.t. Izpildot 1. kustības 1.t. darbības, deļotāji virzās kā vijā (8. zīm., raustītās bultas). 3.t. beigās nonāk 9. zīmējuma vietās.
- 4.t. Izpildot 1. kustības 2.t. darbības, spārnš veic vienu pilnu apgriezīenu pretēji DCV. Deļotāji veido spārnš taisnā krustā, meitas sadodas labo elkoņu satvēriēnā.
- 5.– 8.t. Turpina V gāļiena 1. – 4.t. darbības pēc iepriekš aprakstītās analogļijas. Gāļiena beigās nonāk 10. zīmējuma vietās.

Sestais gāļiens

(II/ 2 t.)

1. – 2.t. Partneri, saglabāļot elkoņu satvēriēnu, ar 8 klupiena soļiem, pārim grieļoties DCV (puišis grieļ meitu), aizdeļo līdz 11. zīmējuma vietām.

Septītāis gāļiens

(III/12 t.)

- 1.t. Pēc III gāļiena 1.t. darbību analogļijas, deļotāji sadod rokas virknēs un izpilda 1. kustības 1.t. darbības līdz skatuves centra līnijai.
- 2.t. Pēc III gāļiena 2.t. darbību analogļijas, deļotāji šūpo virknēs sadotās rokas, izpilda 1. kustības 2.t. darbības, atkāļpoties līdz 12. zīmējuma vietām.
- 3.t. Atkāļro VII gāļiena 1.t. darbības, deļojot līdz skatuves centra līnijai (12. zīm., bultas).
- 4.t. Deļotāji atkāļro VII gāļiena 2.t. darbības un atkāļpoties nonāk 13. zīmējuma vietās.
- 5.t. Deļotāji izpilda 1. kustības 1.t. darbības 13. zīmējuma bultu virzienā.
- 6.t. Izpildot 1. kustības 2.t. darbību, deļotāji atkāļpas līdz 12. zīmējumā norādītajām vietām.
- 7.t. Deļotāji izpilda VII gāļiena 3.t. darbības.
- 8.t. Izpildot 1. kustības 2.t. darbību, deļotāji atkāļpas līdz 11. zīmējuma vietām.
9. – 12.t. Deļotāji izpilda III gāļiena 9. – 12.t. darbības, bet 12. t. darbību pāri izpilda, grieļoties pretēji DCV, un nonāk līnijās skatuves pretēļā pusē.

Astotāis gāļiens

(II/ 2 t.)

1. – 2.t. Deļojot 8 klupiena soļus pretēji DCV, deļotāji veido 4 dārziņus satvēriēnā virs elkoņiem. 2.t. beigās izveido 15. zīmējumu.

Devītāis gāļiens.

(I/ 8 t.)

1. – 2.t. No 15. zīmējuma izeļas pozīcijām izpilda 1. kustību. 1., 8., 5., 6. pāra puiši satveras kreisajās rokās, veidoļot vidēļās sudmaliņas, pāri deļo DCV. 4., 3., 2., 7. pāra deļotāji vaļēļā roku satvēriēnā deļo pretēļi DCV zem vidēļo sudmaliņu sadotajām rokām. 2.t. beigās nonāk izeļas pozīcijās.

3. – 4.t. 4., 3., 2., 7. pāra dejojāji brīvās rokas liek uz vidējo sudmalīņu dejojāju sadotajām rokām, veidojot Saules ratu, un visi ar 1. kustību dejo DCV.
5. – 8.t. Atkārto IX gājiena 1. – 4.t. darbības.

Desmitais gājiens

(II/ 2.t. x 2)

1. – 2.t. x 2 Dejojāji izveido dārziņu ar skatu uz ārpusi un, dejojot 16 klupiena soļus, griež dārziņu DCV.

Vienpadsmitais gājiens

(I/ 1. – 8.t.)

1. – 2.t. Dejojāji satveras slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām un izpilda 1. kustību vienu reizi uz priekšu DCV.
3. – 4.t. Saglabājot aptvērienu, dejojāji turpina izpildīt 1. kustību, bet 4.t. laikā pāris griežas pretēji DCV.
5. – 8.t. Atkārto XI gājiena 1. – 4.t. darbības. Dejojāji nodejo no skatuves – visi dejojāji uz augšējo kreiso kulisi vai: 4 pāri – uz augšējo kreiso kulisi, 4 pāri – uz priekšējo labo kulisi.

Dejas izskaņa

(II/ 2 t.)

Izgaida

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas takstmērs 4/4/

Kustību izpilda 2 taktīs

Kustību izpilda, sākot ar labo vai kreiso kāju. Dejā kustību izpilda pa vienam vai pa pāriem – uz priekšu vai griežoties.

Sākuma stāvoklis – pēdu VI pozīcija.

1.t. Izpilda divus skrējiena polkas soļus (augstu izcilājot ceļus).

2.t. Izpilda četrus soļus ar palēcienu.

2. kustība

Klupiena solis

Mūzikas takstmērs 4/4/

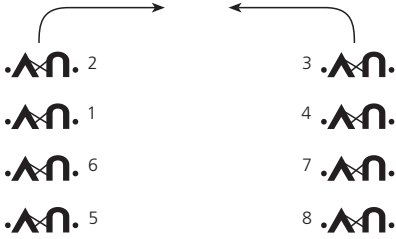
Kustību izpilda 1 taktī

Klupiena soli (“Latviešu dejas pamati”, KNMC, 2011, 23.lpp) dejā izpilda, sākot ar labo kāju, pirmo soli sperot krustam priekšā balsta (kreisajai) kājai un virzoties pa kreisi.

Dejā vienā taktī izpilda 4 klupiena soļus.

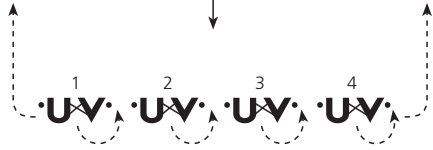
SUDRABA AVOTS

1 UV 2 UV 3 UV 4 UV

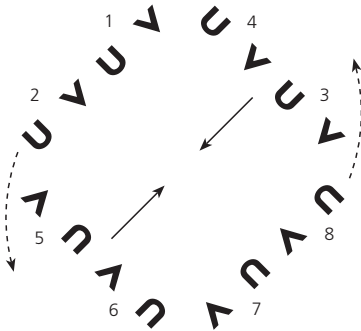

1. zīm.

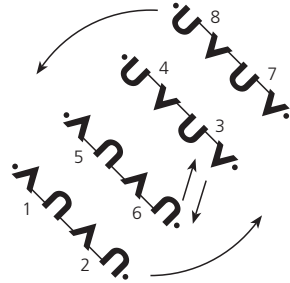
5 UV 6 UV 7 UV 8 UV

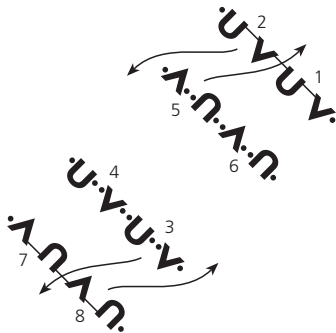
2. zīm.

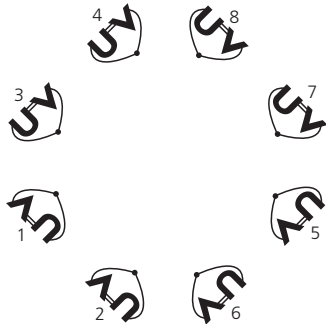
3. zīm.

4. zīm.

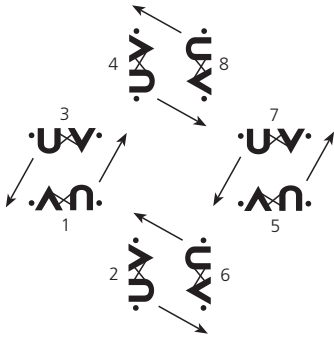

5. zīm.

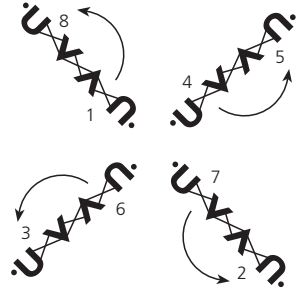

6. zīm.

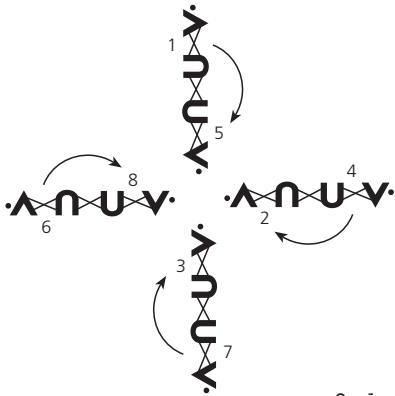
SUDRABA AVOTS

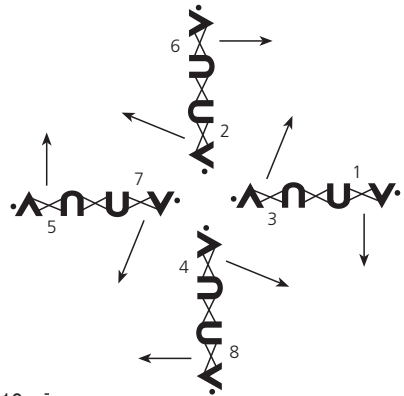
7. zīm.

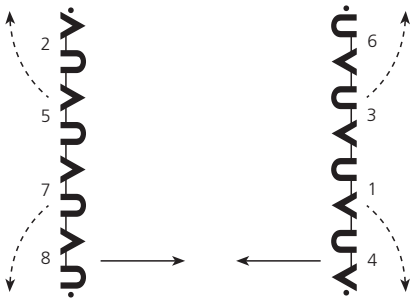
8. zīm.

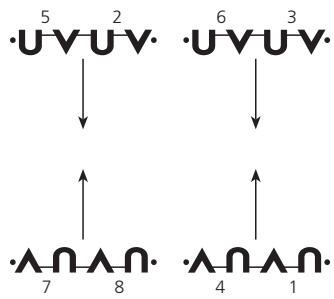
9. zīm.

10. zīm.

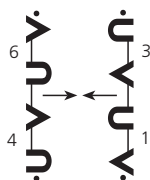
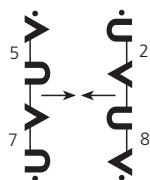

11. zīm.

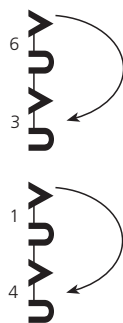

12. zīm.

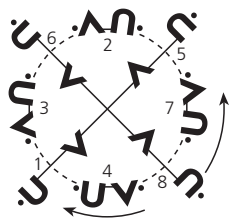
SUDRABA AVOTS

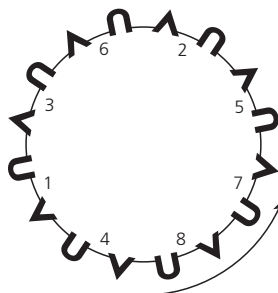
13. zīm.

14. zīm.

15. zīm.

16. zīm.

SUDRABA AVOTS

Tautas mūzika Julģi Staltes apdarē

The musical score consists of six staves of music in 4/4 time. The first staff begins with a rest for one measure, followed by a double bar line with repeat dots. The notes are quarter notes, and the first measure is marked with a '0' above it. The second staff continues with quarter notes, marked with a '1' above it. The third staff features a sequence of quarter notes, marked with '1', '2', and '3' above the measures. It includes a double bar line with repeat dots. The fourth staff continues with quarter notes, marked with '3' above it. The fifth staff also features quarter notes, marked with '3' above it. The sixth staff concludes with quarter notes, marked with '3' above it.

SECĪBA: 0,1,1,1,1,2,3,3,3,3,3,3,2,1,1,1,1,2,3,3,3,3,3,3,2,1,1,1,1,2